

Slavnostni govornik: Jože Romšak (nekdanji namestnik komandirja PM Tržič)

Lokacija: Zvirče 10, 4290 Tržič

Datum: 11. 10. 2021

Spoštovani člani družine Šlibar, spoštovane veteranke in veterani, spoštovani gostje in vsi tukaj prisotni.

Danes smo se zbrali v Zvirčah, z namenom, da se spomnimo na dogodke iz pred 30 let. Takrat, leta 1991, smo praznovali ustanovitev svoje lastne države, samostojne R. Slovenije. Doživeli pa smo tudi grenko izkušnjo, vojaško agresijo na našo mlado državo. Neizmerno veselje ob razglasitvi samostojne Slovenije je bilo kratkotrajno, saj smo v notranjosti začutili tudi strah pred neznanim, ko so takratne politične in vojaške oblasti v Beogradu dale jasno vedeti, da ne bodo dopustile odcepitve Slovenije od skupne države. Prva resna grožnja je bila poskus, da odvzamejo orožje teritorialni obrambi Slovenije. Temu se je večina enot uprla in orožje premestila na skrivne lokacije. Tudi na takratni PM Tržič smo v juniju leta 1990, v popolni tajnosti, izvedli disperzijo vojaškega orožja, streliva in arhiva na šest skrivnih lokacij.

Morda je za nekatere manj znano, da je bila takratna Milica organizirana tudi kot vojaška organizacija. Nekaj tisoč uslužbencev milice v Sloveniji je bilo dobro oboroženih in predvsem dobro izurjenih, tudi za vojaško delovanje. Tega so se dobro zavedali tudi v Beogradu. Neposredno bojno delovanje enot milice je bilo usmerjeno predvsem v obrambnem smislu, saj je bila temeljna naloga milice v času agresije varovanje civilnega prebivalstva, preprečevanje morebitnih nemirov in pomoč vojaškim enotam. Usposabljali in oborožili smo tudi enote Narodne zaščite, ki so varovale vitalne objekte v naseljih, tudi v naši občini in tudi v vaši vasi.

V Tržiču smo tako od konca junija 1990 dalje kot že rečeno prepeljali vojaško orožje in strelivo na šest tajnih lokacij. Na podlagi obrambnega načrta smo namreč predvideli možnost vojaškega konflikta večjih razsežnosti in celo možnost začasnega umika naših enot v ilegalo. Zato je bilo zelo pomembno, da smo izbrali lokacije skrivnih skladišč orožja pri zaupanju vrednih ljudi, pri tem pa upoštevali tudi bližino varnega zavetja pogorja Kriške gore, Dobrče in Prevale. Ta akcija je bila resnično izvedena v strogi tajnosti. Pod mojim vodstvom sta pri akciji sodelovala le še dva takratna miličnika.

Zaradi pomembnosti te akcije in predvsem nevarnosti za osebe, ki so orožje skrivale, je tajnost oseb in lokacij veljala kar 25 let.

Ena od skrivnih lokacij je bila tudi v tej hiši, pri Šlibarjevih, kateri so brez oklevanja sprejeli to pomembno in odgovorno nalogo. Franc Šlibar je bil takrat tudi rezervni miličnik PM Tržič. Danes si težko predstavljamo koliko poguma, nesebičnosti in domoljubja so imeli takrat, ko so se izpostavili grožnji, da bi lahko tajno skladišče odkrili, to bi verjetno pomenilo konec njihove svobode in celo življenjsko ogroženost. Ob agresiji na Slovenijo smo tudi tukaj skrito orožje uporabili za popolnitev oborožitve vpoklicanih rezervnih miličnikov, med njimi tudi Franca Šlibarja.

Spoštovani!

Danes bomo v spomin na ta pomemben zgodovinski dogodek odkrili spominsko ploščo tajnega skladišča orožja milice, prav na hiši družine Šlibar. Ob tej priložnosti naj se v svojem imenu in imenu nas vseh še enkrat iskreno zahvalim za to pogumno dejanje in vam želim še dolgo in varno življenje v samostojni Sloveniji.

Zahvala velja tudi učencev POŠ Kovor in mentoricam za izvedbo kulturnega programa. Hvala tudi praporščakom vseh veteranskih organizacij ter vsem gostom, ki ste s svojo prisotnostjo počastili ta pomembni dogodek.